

2024-07-17

Till: Kommunfullmäktige

NVAAs ekonomi i fritt fall?

Jag har med förfäran läst årsredovisningen för NVAA. Hela verksamheten bygger såvitt jag förstår på enorma garantier ifrån Norrtälje kommun. Jag ser ingen lösning på hur det enorma skuldberget som enligt utsago är **2 miljarder** idag skall hanteras utan radikala åtgärder. Det verkar onekligen som att Norrtälje kommun satte upp ett i grunden oerhört osunt bolag. Ingen aktör lånar pengar till NVAA utan garantier bakom.

Årsredovisning inleds med vackra ord: *"Bolaget står fortsatt inför stora investeringsbehov kommande år. Påverkande faktorer är främst en ökad exploateringstakt i kommunen, ökade miljökrav och klimatförändringar därtill även ett åldrande ledningsnät och behovet av teknikutveckling. Dessa faktorer är stora i hela branschen för kommunalt vatten och avlopp. VA-verksamhetens behov av extern finansiering kvarstår. **För en god ekonomisk hushållning krävs framförhållning för att säkerställa behovet av finansiering och därutöver balans mellan intäkter och kostnader över tid**".*

Det första man kan konstatera är att detta har man inte uppnått historisk. Avsättningar för framtiden har varit alldeles för låga. Många VA-projekt genomförs dessutom i områden med en hög andel sommarboende, dvs personer som inte betalar skatt i Norrtälje. I praktiken innebär det att Norrtälje kommuns bofasta kommer få för hantering av de sommarboendes avloppsvatten genom sin kommunalskatt.

Vi som "nya" kunder kan definitivt inte lösa denna jätteskuld. Vår i nuläget beräknade kostnad för VA är för en normaltomt 700.000 kr vilket skulle vara kommunens självkostnad vilket innebär att skulden inte går ned. En sak är säker, kortsiktigt ökar den då anläggningsavgifter betalas sent i projektet. I realiteten är skulden vid årsskiftet 2023/2024 cirka 30.000 kr per kommuninvånare. Förmodligen högre idag....

Vad blir bättre av att fortsätta med dessa storskaliga investeringar som ligger bakom detta skuldberg? Vi kan lösa detta lokalt med minireningsverk. Kan tänka mig att det finns dom som svartmålar dessa av oklara skäl. Vi breddar inte ut föroreningar i havet som alla stora anläggningar gör. Vi ökar inte skuldberget. Vad är problemet? Skall Västernäs lilla By bli Västernäs stad med 7 våningshus och nya motorvägar och därigenom behov av de storskaliga anläggningarna?

Ytterst ansvariga för det stora underskottet och de skenande kostnaderna samt inte minst att allt ångar på som om inget har hänt är Norrtälje kommuns politiker. Med hänvisning till den minst sagt prekära situation som redovisas ovan behöver företrädare från samtliga politiska partier i Norrtälje omedelbart förklara för Norrtälje kommuns skattebetalare:

1. Hur har det kunnat bli som det blivit och med detta hur NVAAs enorma skuldberg kunnat uppstå. Förenklat "lägg korten på bordet".
2. Hur rådande underskott ska hanteras och lösas i konkreta ordalag - underskottet är idag förmodligen 2 miljarder. I värsta fall ändå mer.
3. Om och i så fall varför Norrtälje kommuns skattebetalare ska betala för sommargästernas vatten och avlopp.
4. Varför fortsätter man envetet med nya projekt som saknar täckning trots att det finns kostnadseffektivare alternativ med minst lika bra reningsgrad.

Slutsatsen efter denna enkla analys är att det enda vettiga i rådande läge är att släppa prestigen som det verkar ha gått i frågan, göra halt och göra rätt. Titta seriöst på alternativa lösningar vad gäller ekonomi, teknik och miljöeffekter.